

Refrakční (dioptrické) vady zraku

Nejčastějšími očními vadami u dětí jsou tzv. refrakční nebo-li dioptrické vady, mezi které patří dalekozrakost, krátkozrakost a astigmatismus.

Vidění při dalekozrakosti

Děti s **dalekozrakostí** vidí špatně nejen na blízko, ale často také do dálky. Malé dítě nemá zájem o prohlížení obrázků, nechce si hrát s drobnými hračkami. Dítě musí více zaostřovat za cenu zvýšené námahy a únavy očí. Nadměrná námaha způsobuje bolest očí a hlavy, zarudnutí a slzení očí.

Vidění při krátkozrakosti

Krátkozraké děti vidí dobře na blízko, ale špatně do dálky. Příznakem krátkozrakosti bývá mhouření očí při pohledu na větší vzdálenost, při kreslení dítě často nepřírozně sklání hlavu blízko k papíru. Dítě vidí rozostřeně do dálky, oči mohou slzet a červenat.

Při **astigmatismu** vzniká na sítnici nepřesný obraz viděného předmětu, a to jak při pohledu do dálky, tak i do blízka. Podle typu této vady bývá obraz protažen do výšky, do šířky nebo šikmo do stran. Dítě si plete některá písmena a číslice, čímž může mít problémy ve škole. Častá je únava očí a bolest hlavy.

Důsledky refrakčních vad

Včasné stanovení dioptrické oční vady u dětí umožňuje co nejrychlejší zahájení léčby, kdy předepsáním vhodné brýlové korekce se začne rozvíjet spolupráce očních struktur s mozkem. Pokud refrakční vada není očním specialistou včas korigována, nedojde ke vzniku souhry špatně vidoucího oka a mozkového zrakového centra a hrozí vznik tupozrakosti, tj. zhoršení zrakové ostrosti. **Je-li tato oční vada diagnostikována včas - ideálně do 5 let věku dítěte, lze ji úspěšně léčit nebo alespoň výrazně zlepšit její stav.**

Silná tupozrakost vyřazuje dítě z herních a sportovních aktivit, v dospělosti ho omezuje při výběru povolání, ale také v řadě dalších činností. Pokud zdravé oko postihne úraz, tupozraký člověk ztrácí schopnost vidění.

JE TĚŽKÉ SI PŘEDSTAVIT, ŽE NEMOC S TAK ZÁVAŽNÝMI DŮSLEDKY, JAKO JE TUPOZRAKOST, BY MOHLA POSTIHNOUT I VAŠE DÍTĚ - STÁT SE TO ALE MŮŽE.

Nestátní zdravotnické zařízení *Prima Vizus, o.p.s.* provádí vyšetření zraku v MŠ pomocí týmu odborných zdravotnických pracovníků.

Tento materiál v rámci veřejné zdravotní osvěty vydalo nestátní zdravotnické zařízení *Prima Vizus, o.p.s.*

Více informací najdete na stránkách www.primavizus.cz

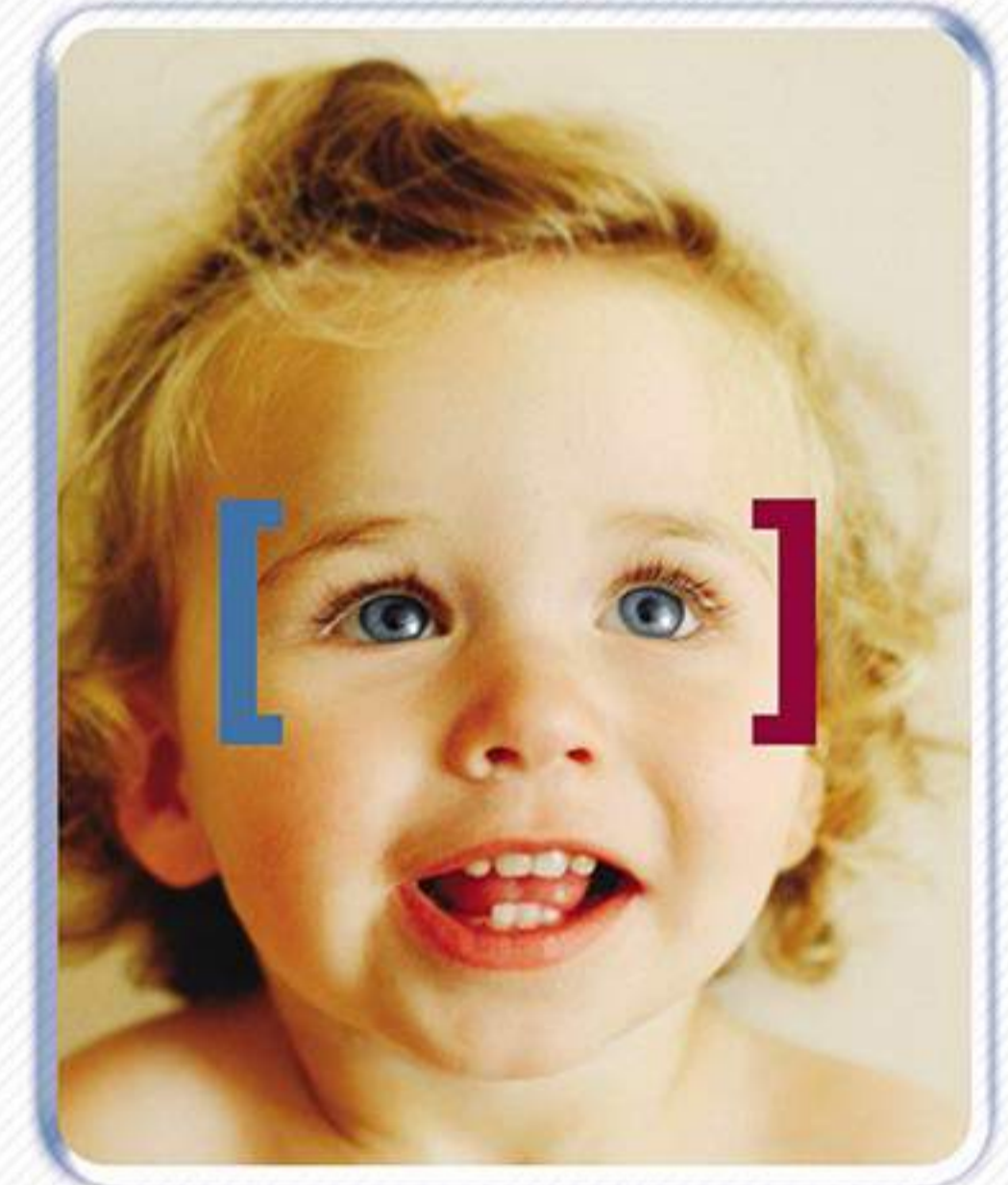
Obrázky pro děti nakreslil autor Čtyřlístku, pan Jaroslav Němeček.
© Jaroslav Němeček, 2013

**Prima
VIZUS**

**? KOUKÁJÍ
NA NÁS
SPRÁVNĚ?**

**PREVENTIVNÍ SCREENINGOVÉ
VYŠETŘENÍ ZRAKU PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ**

Informace pro rodiče

...na zraku dětí nám záleží...

NECHTE VČAS VYŠETŘIT ZRAK VAŠEMU DÍTĚTI

Vážení rodiče,

ve Vaší mateřské škole se uskuteční vyšetření zraku dětí pomocí speciální diagnostické videokamery.

Cílem vyšetření je přesně, rychle a spolehlivě určit dioptrické hodnoty očí dětí. Běžné vyšetření zraku u dětských lékařů v rámci preventivních prohlídek dioptrické vady často neodhalí.

Tyto oční vady nemívají žádné viditelné příznaky a často se na ně přijde až ve škole, kdy mají děti potíže se čtením nebo psaním.

Od malých dětí samotných se informaci, že špatně vidí, většinou nedozvíme. To jak vidí, považují za normální. Přitom tuto informaci můžeme pomocí moderního diagnostického přístroje velmi rychle zjistit a ihned určit hodnotu případné dioptrické oční vady.

Správné vidění zdravých očí

Vidění při dioptrické vadě

NEZJIŠTĚNÁ DIOPTRICKÁ VADA ZPŮSOBUJE ZHORŠENOU ORIENTACI V PROSTORU A MŮŽE BÝT PŘÍČINOU ÚRAZU DÍTĚTE.

Již malá porucha vidění může dítěti působit značné obtíže.

Děti s oční vadou vnímají své okolí rozostřeně, jako by se na svět dívaly přes "matné sklo".

Mezi významné příčiny dioptrických vad patří také dědičnost.

Vyšetření kamerou PlusoptiX je rychlé a zcela bezpečné. Děti vnímají vyšetření jako hru, neboť se uskutečňuje v klidném a známém prostředí mateřské školy.

Rodiče, kteří sami mají dioptrickou vadu, by určitě měli nechat svoje dítě vyšetřit, aby se včas podchytilo, zda se tento problém u jejich potomka rovněž nevyskytuje.

...na zraku dětí nám záleží...

Jak vyšetření videokamerou probíhá?

Vyšetření je bezkontaktní, provádí se ze vzdálenosti 1 metru a trvá velmi krátce. K vyšetření zraku není potřeba aplikovat žádné oční kapky. Dítě hledí do kamery a jsou mu měřeny dioptrické hodnoty očí, které jsou následně porovnány s fyziologickými hodnotami a věkem dítěte. Na základě zjištěných údajů je možné určit, zda dítě vidí správně nebo má potíže při vidění do blízka anebo do dálky. Každé dítě obdrží potvrzení o vyšetření, kde jsou zaznamenány naměřené dioptrické hodnoty očí.

Kdo je oprávněn vyšetření zraku v MŠ provádět?

Oprávnění k měření zraku dětí v mateřských školách má pouze kvalifikovaný zdravotnický pracovník. Výsledky screeningového vyšetření vyhodnocuje diplomovaný ortoptista ve spolupráci s očním lékařem, který je také odborným garantem vyšetření.

Jak často je vhodné screening zraku opakovat?

Přístroj PlusoptiX umožňuje měřit oční vady u dětí již od 6 měsíců. Vzhledem k vývoji a růstu dítěte a možným organickým a funkčním změnám zrakových struktur je vhodné screeningové vyšetření opakovat každý rok do 7 let věku, než dítě nastoupí základní školní docházku. Čím dříve je u dětí oční vada zjištěna a včas korigována, tím vyšší je pravděpodobnost jejího úspěšného vyléčení.

www.primavizus.cz

© Jaroslav Němeček, 2013

Každé vyšetřené dítě dostane společně s výsledky vyšetření praktický dárek na procvičení jemné motoriky a rozvoj zrakového vnímání, např. omalovánky, pexeso, karetní hru.